

GOVERN
ILLES
BALEARS \

Guia de salut laboral
COVID-19 per a

Comerç
minorista i de
serveis

ÍNDIX

I. Introducció	3
II. Qüestionari previ d'incorporació al lloc de treball	3
III. Mesures preventives sanitàries que han d'adoptar les empreses	4
1. Protocols d'actuació i mesures generals	4
2. Informació i formació	7
3. Distància de seguretat	7
4. Mesures d'higiene individual	8
5. Mesures de neteja i desinfecció de l'establiment	9
6. Cas de sospita de contagi	11
6.1. Sospita de contagi al centre de treball	11
6.2. Sospita de contagi d'un treballador al seu domicili	11
7. Persones treballadores especialment sensibles/altres	11
8. Mesures preventives sanitàries en els desplaçaments	12
IV. Mesures higièniques de protecció individual a l'establiment	12
1. Per a clients a l'establiment	12
2. Per a treballadors de l'establiment	13
V. Especificacions per al sector moda (tèxtil, calçat, similars)	13
VI. Decàleg de mesures preventives sanitàries que han d'adoptar els treballadors	14
VII. ANNEX I – QÜESTIONARI	17

I. Introducció

El virus de la COVID-19 (SARS-CoV-2) és un virus nou, desconegut anteriorment en la patologia humana, que pertany a la família *coronaviridae* (coronavirus).

Segons la informació de què es disposa, es transmet de persona a persona per via respiratòria, a través de les gotes respiratòries de més de 5 micres, quan la persona infectada presenta simptomatologia, febre, tos, sensació de manca d'aire, o bé a través del contacte amb secrecions de la persona infectada.

Respecte de la constant evolució de la situació en relació amb la COVID-19 (SARS-CoV-2), es recomana visitar la pàgina del Ministeri de Sanitat, actualitzada permanentment:

<https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov-China/documentos.htm>

També és convenient revisar les informacions previstes a la pàgina web de la Conselleria de Salut i Consum de la CAIB:

<http://www.goib.es/govern/organigrama/area.do?coduo=11&lang=ca>

Atès que el contacte amb el virus pot afectar entorns sanitaris i no sanitaris, correspon a les empreses avaluar el risc d'exposició i seguir les recomanacions que emeti el servei de prevenció, seguint les pautes i recomanacions formulades per les autoritats sanitàries.

Aquest document recull les mesures preventives davant del contagi de la COVID-19 que han d'establir de manera general els establiments de comerç. Les mesures específiques segons el tipus d'activitat realitzada s'establiran en un document a part. Tot això, sense perjudici de l'obligació de compliment de les prescripcions previstes a les ordres ministerials publicades durant l'estat d'alarma.

II. Qüestionari previ d'incorporació al lloc de treball

Amb caràcter previ a la represa de l'activitat empresarial, les empreses facilitaran als treballadors el "Qüestionari previ a la incorporació per a treballadors" (el qual s'adjunta a l'Annex del present document). La informació s'ha de remetre, sent vàlids els mitjans telemàtics admesos per la legislació vigent, als serveis de prevenció de riscos laborals i, opcionalment, a les mútues col·laboradores amb la Seguretat Social.

L'objectiu de la mesura descrita és garantir, un cop complertes les mesures de confinament decretades per l'Estat, la seguretat dels mateixos treballadors, dels seus companys, així com de la ciutadania en general.

En tot cas, una vegada valorades les dades que figurin a cadascun dels qüestionaris, el servei de prevenció o la mútua ha de procedir segons el protocol d'actuació davant casos possibles, confirmats o probables, publicat pel Ministeri de Sanitat (sempre s'han d'acollir a l'última versió actualitzada).

III. Mesures preventives sanitàries que han d'adoptar les empreses

1. Protocols d'actuació i mesures generals

- S'ha d'elaborar un protocol general amb les mesures que s'han aplicar en relació amb la prevenció de la COVID-19. S'ha de sotmetre a consulta i, si escau, a acord dels comitès de SSL o amb la participació dels delegats de prevenció. En aquest sentit, el present document parteix d'unes condicions mínimes que han de ser garantides, sens perjudici que cada empresa adopti mesures que incrementin el nivell de protecció.
- Les mesures s'han d'establir de manera individualitzada per a cada secció de l'establiment si fos necessari. Principalment, perquè hi ha moltes mesures, com les del manteniment de les distàncies de seguretat, que depenen de les característiques dels espais de treball, de la planificació de tasques que tinguin en aquest moment i dels mitjans de què disposa l'establiment. Per a això, han de comptar amb l'assessorament dels serveis de prevenció.
- Cal dur a terme la coordinació corresponent d'activitats empresarials per garantir la protecció de tots els treballadors, tenint en compte tant els riscos del personal propi com del dependent de contractes present al centre de treball i, si escau, de les persones treballadores per compte propi.
- S'ha de disposar d'un registre diari en el qual s'ha d'anotar el nom, el DNI, la data d'entrada i sortida i la signatura del personal que accedeixi a l'establiment, i també el control de les visites o persones que hi accedeixin puntualment: proveïdors, comercials, etc. Aquesta informació és molt important no sols perquè no entrin les persones no autoritzades, sinó també perquè si hi hagués un contagi o similar, s'hauria de poder proporcionar de manera immediata la informació a les autoritats sanitàries. En el protocol s'ha d'especificar com s'organitza el registre i la persona o persones responsables d'aquest registre. Queden exclosos d'aquest control els clients que accedeixin a l'establiment per a l'adquisició de productes o serveis.
- Les activitats i els establiments i locals comercials detallistes amb obertura al públic permesa d'acord amb el Reial decret 463/2020, de 14 de març, poden continuar oberts en les mateixes condicions que tenien des de l'entrada en vigor del referit reial decret, sens perjudici del compliment de les mesures de seguretat i higiene del personal dels establiments que s'esmenten en el present document.
- Un aspecte que cal considerar és el possible estrès psicològic en el moment de la reobertura. En el cas de detectar-ne, s'han de prendre les mesures oportunes.
- S'ha de respectar en tot cas l'aforament màxim permès per les ordres ministerials que regulen l'activitat de l'establiment (en funció de la fase de desconfinament en la qual es troba la localitat en la qual estigui situat el centre de treball). Per això, els establiments i locals han d'establir sistemes que permetin el recompte i control de l'aforament, de manera que no se superi en cap moment, i que ha d'incloure els propis treballadors.
- S'ha d'establir un horari d'atenció preferent per a persones majors de 65 anys, que ha de coincidir amb les franges horàries per a la realització de passejos i activitat física d'aquest col·lectiu.
- Tots els establiments i locals que puguin reobrir al públic poden establir, si escau, sistemes de recollida en el local dels productes adquirits, sempre que garanteixin una recollida escalonada que eviti aglomeracions a l'interior del local o a l'entrada.

- Per a aquells establiments localitzats en territoris de la fase 0 del procés de desescalada, s'ha d'establir un sistema de cita prèvia que garanteixi la permanència a l'interior de l'establiment o local en un mateix moment d'un únic client per cada treballador, sense que es puguin habilitar zones d'espera a l'interior.

- Als establiments en els quals sigui possible l'atenció personalitzada de més d'un client al mateix temps s'ha de senyalitzar de manera clara la distància de seguretat interpersonal de dos metres entre clients, amb marques al terra, o mitjançant l'ús de balises, cartells i senyalització. En tot cas, un mateix treballador no pot atendre de manera simultània diversos clients.

L'accés a l'establiment es realitzarà de manera individual, no permetent-se la permanència en el mateix de més d'un client per treballador, excepte aquells casos en els quals es tracti d'un adult acompanyat per una persona amb discapacitat, menor o major.

- Per a aquells establiments situats a localitats incloses en la fase 1 del procés de desescalada, es preveu que quan així ho decideixin els ajuntaments corresponents, i havent de comunicar aquesta decisió a l'òrgan competent en matèria de sanitat de la comunitat autònoma, es podran reobrir els mercats que desenvolupen la seva activitat a l'aire lliure o de venda no sedentària a la via pública, comunament denominats *mercats ambulants*, donant preferència als de productes alimentaris i de primera necessitat i procurant que es garanteixi que els consumidors no manipulin els productes que s'hi comercialitzen. Els ajuntaments han d'establir requisits de distanciament entre llocs i condicions de delimitació del mercat amb l'objectiu de garantir la seguretat i la distància entre treballadors, clients i vianants. En tot cas, s'ha de garantir una limitació al vint-i-cinc per cent dels llocs habituals o autoritzats i una afluència inferior a un terç de l'aforament habitual i s'ha de poder alternativament augmentar la superfície habilitada per a l'exercici d'aquesta activitat de manera que es produeixi un efecte equivalent a la limitació esmentada.

- Als establiments i locals comercials, així com als mercats a l'aire lliure o de venda no sedentària en la via pública, que comptin amb zones d'autoservei, ha de prestar el servei un treballador de l'establiment o mercat, amb la finalitat d'evitar la manipulació directa per part dels clients.

- Els desplaçaments als establiments i locals es poden efectuar únicament dins del municipi de residència, llevat que el servei o producte no es trobi disponible en el municipi.

- Recepció de **mercaderies – contacte amb proveïdors:**

- ✓ Programar la resta de les cites a l'agenda.
- ✓ Recepcionar els productes a l'entrada de l'establiment, o a un lloc habilitat a tal efecte. Netejar/desinfectar les caixes i paquets abans de col·locar-los al magatzem o a les prestatgeries per a la venda.

- Promoure el pagament per mitjans electrònics (neteja del TPV després de cada ús).

S'han de rentar i desinfectar diàriament els uniformes i la roba de treball. S'han de rentar de manera mecànica en cicles de rentat entre 60 i 90 graus centígrads. En aquells casos en els quals no s'utilitzi uniforme o roba de treball, les peces que utilitzen els treballadors en contacte amb els clients també s'han de rentar en les condicions esmentades anteriorment.

En el cas que aquesta rentada es realitzi per part del personal en el seu domicili particular, l'empresa ha d'informar el treballador de la necessitat que se superin aquests 60°C en el procés de rentada.

S'exceptuen els vestits o uns altres tèxtils que no permetin aquesta temperatura i que hauran de sotmetre's a algun altre mètode de neteja i desinfecció alternatiu.

- Els clients no poden utilitzar els banys dels establiments comercials, excepte en cas estrictament necessari. En aquest últim cas, s'han de netejar immediatament els sanitaris, les aixetes i els poms de les portes.
- En els establiments comercials en els quals hi hagi ascensor o muntacàrregues es limitarà el seu ús al mínim imprescindible, l'ocupació màxima dels mateixos serà d'una persona, tret que sigui possible garantir la separació de dos metres entre elles. En el cas de persones que puguin requerir assistència es permetrà que vagi acompanyada.
- Tots els establiments i locals han de disposar de papereres, si pot ser amb tapa i pedal, a les quals es puguin dipositar mocadors i qualsevol altre material d'un sol ús. Aquestes papereres han de ser netejades de manera freqüent i almenys una vegada al dia.
- El temps de permanència en els establiments i locals ha de ser l'estrictament necessari perquè els clients puguin fer les seves compres o rebre la prestació del servei.
- En els establiments en els quals sigui possible l'atenció personalitzada de més d'un client al mateix temps cal senyalitzar de manera clara la distància de seguretat interpersonal de dos metres entre clients, amb marques al terra o mitjançant l'ús de balises, cartells i senyalització. En tot cas, un mateix treballador no pot atendre els clients de manera simultània.
- No es pot posar a la disposició dels clients productes de prova, amb les excepcions previstes per al sector tèxtil, arranjaments de roba i similars.
- En el cas de la venda automàtica, màquines de «vending», bugaderies autoservei i activitats similars, el titular ha d'assegurar el compliment de les mesures d'higiene i desinfecció adequades tant de les màquines com dels locals, així com informar els usuaris del seu correcte ús mitjançant la instal·lació de cartells informatius.
- El fitxatge amb empremta dactilar ha de ser substituït per qualsevol altre sistema de control horari que garanteixi les mesures higièniques adequades per a la protecció de la salut i la seguretat dels treballadors, o bé s'ha de desinfectar el dispositiu de fitxatge abans i després de cada ús i advertir els treballadors d'aquesta mesura.
- S'han de ventilar de manera periòdica les instal·lacions i, com a mínim, diàriament i per un espai mínim de cinc minuts.

En tot cas, s'ha de reforçar la neteja i el manteniment dels filtres d'aire i augmentar el nivell de ventilació dels sistemes de climatització per renovar l'aire de manera més habitual.

2. Informació i formació

- S'ha de facilitar informació i formació a tots els treballadors sobre el nou procediment de treball establert a les seves empreses per al control del risc d'infecció per la COVID-19 a l'entorn laboral.
- Es disposa d'infografia a l'enllaç web següent:
https://www.caib.es/sites/coronavirus/ca/informacion_general_sobre_el_covid-19/
- S'ha de facilitar informació i formació al personal en matèria d'higiene i sobre l'ús del material de protecció com, per exemple, guants i mascaretes, perquè es faci de manera segura.

- S'han d'instal·lar cartells informatius a totes les zones o seccions dels establiments amb les recomanacions bàsiques de prevenció del contagi davant del coronavirus, especialment el manteniment de la distància de seguretat i la neteja o desinfecció de mans (per exemple, als lavabos).
- S'ha d'informar, diàriament, els treballadors i cal recordar-los les mesures preventives que s'han adoptar en la realització de les tasques.

3. Distància de seguretat

- La distància mínima de seguretat que ha de respectar-se és de dos metres. No obstant això, la distància entre venedor o proveïdor de serveis i client durant tot el procés d'atenció al client ha de ser d'almenys un metre quan es compti amb elements de protecció o barreres, o d'aproximadament dos metres sense aquests elements.
- Amb l'objectiu de garantir la possibilitat de mantenir la distància de seguretat i evitar aglomeracions de persones, s'han d'identificar els punts crítics presents a l'establiment referent a això i establir els requisits necessaris per controlar-los, tot això amb l'assessorament del servei de prevenció.
- En aquest sentit, es poden adoptar diverses mesures preventives, entre d'altres:
 - ✓ **Sempre que sigui possible, s'ha d'organitzar l'entrada dels clients per torns** respectant la distància estipulada durant l'espera. És recomanable posar marques al terra que proporcionin distàncies mínimes de guia entre els clients que fan coa per al servei, la caixa o per a l'accés a l'establiment.
 - ✓ **Usar barreres físiques sempre que sigui possible.** Es recomana la instal·lació de mampares o altres elements físics de neteja i desinfecció fàcils a les caixes de cobrament per protegir la zona de treball.
 - ✓ **Usar portes separades per entrada i sortida, per evitar el contacte amb les persones.** En el cas que no sigui possible, cal establir el recorregut d'entrada i sortida per dirigir el flux de persones que entren i surten, amb la mateixa finalitat d'evitar el contacte.
 - ✓ **Col·locar cartells informatius**, tant a la zona de caixa com a la de venda directa al consumidor, de forma que s'asseguri la distància de seguretat tant per als clients com per als treballadors.
 - ✓ **Fomentar, si és possible, els mitjans de compra no presencials i el servei de lliurament a domicili**, extremant també les precaucions. En aquest sentit, s'ha de deixar la comanda a la porta del domicili sense entrar en contacte amb el client, mantenint sempre la distància mínima establerta. Si no és possible el lliurament a domicili, s'ha de preveure la possibilitat d'habilitar serveis de recollida a la botiga, en zones específicament destinades per a això.
 - ✓ **Modificar la disposició dels llocs de treball.**
 - ✓ **L'organització de la circulació de persones** (accés a l'establiment, vestidors, menjadors, etc.).
 - ✓ **La distribució d'espais:** mobiliari, prestatgeries, passadissos, línia de caixes, etc.
 - ✓ **Organització dels torns de treball.**

- ✓ **Mesures organitzatives d'atenció al públic:** atenció als clients per franges d'edat, cita prèvia per a la prestació del servei, gestionar les vendes evitant el tracte directe i únicament acudir a la recollida dels productes, etc.

4. Mesures d'higiene individual

- S'ha de garantir que els establiments tinguin operatiu un lavabo amb aigua corrent, sabó i paper assecant per rentar-se les mans, així com solució hidroalcohòlica per desinfectar-les. Cal disposar contenidors amb tapa d'accionament no manual per a les deixalles als lavabos del personal i també, com a reforç, a determinades zones de l'establiment per a ús del personal i clients.
- S'ha de revisar, diàriament, el funcionament de dispensadors de sabó, gel desinfectant, paper d'un sol ús, etc., i reparar o substituir aquells equips que presentin avaries. Es recomana disposar d'un registre d'aquestes accions.
- També cal vigilar el funcionament i la neteja de sanitaris i aixetes dels lavabos.
- En llocs de treball on no sigui possible rentar-se freqüent les mans per a l'acompliment de la tasca, s'ha de disposar gel o solució hidroalcohòlica a bastament per al seu torn i lloc de treball.
- A cada lloc de treball s'ha de dotar i facilitar la possibilitat d'alternar el rentat de mans amb l'ús de gel o solucions hidroalcohòliques amb la finalitat de mantenir una higiene correcta.

5. Mesures de neteja i desinfecció de l'establiment

- Les tasques de neteja suposen una exposició directa a la font del risc, per la qual cosa les ha de dur a terme personal qualificat i format prèviament, identificat amb nom i llinatges i dotat dels equips de protecció individual (EPI) indicats pel seu servei de prevenció. En tot moment s'han de facilitar productes desinfectants de superfícies adequats i eficaços, segons les seves respectives fitxes de seguretat. Es pot consultar la llista de viricides autoritzats a Espanya per a ús ambiental, indústria alimentària i higiene humana publicada pel Ministeri de sanitat a:

https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov-China/documentos/Listado_virucidas.pdf

- Els establiments i locals que obrin al públic han de fer, almenys dues vegades al dia, una neteja i desinfecció de les instal·lacions amb especial atenció a les superfícies de contacte més freqüents com poms de portes, taulells, mobles, passamans, màquines dispensadores, terres, telèfons, penjadors, carros i cistelles, aixetes, i altres elements de característiques similars, d'acord amb les pautes següents:
 - ✓ Una de les neteges s'ha de fer, obligatòriament, en finalitzar el dia.
 - ✓ S'han d'utilitzar desinfectants com ara dilucions de lleixiu (1.50) acabades de preparar o qualsevol dels desinfectants amb activitat viricida que es troben en el

mercat i que han estat autoritzats i registrats pel Ministeri de Sanitat. Si s'utilitza un desinfectant comercial cal respectar les indicacions de l'etiqueta.

- ✓ Després de cada neteja, els materials emprats i els equips de protecció individual (d'ara endavant, EPI) utilitzats s'han de llençar de manera segura i, posteriorment, cal rentar-se les mans.

Al llarg de la jornada i preferentment al migdia, es pot fer una pausa durant l'obertura per tal de dur a terme tasques de manteniment, neteja i reposició.

Així mateix, s'han de netejar i desinfectar els llocs de treball a cada canvi de torn, amb atenció especial a taulells, mampares, teclats, terminals de pagament, pantalles tàctils, eines de treball i altres elements susceptibles de manipulació, i sobretot aquells utilitzats per més d'un treballador.

Quan a l'establiment o local hi hagi de romandre més d'un treballador per atendre el públic, les mesures de neteja s'han d'estendre no sols a la zona comercial, si no també, si és el cas, a zones privades dels treballadors, com ara vestidors, taquilles, lavabos, cuines i àrees de descans.

- Els establiments comercials oberts a localitats situades a territoris en fase 1 del procés de desescalada han de netejar i desinfectar les instal·lacions, almenys dues vegades al dia, una de les quals ha de ser obligatòriament al final del dia, amb atenció especial a poms de portes, taulells i taules o altres elements dels llocs en mercats ambulants, mobles, passamans, màquines dispensadores, terres, telèfons, penjadors, i carros i cistelles, així com aixetes i altres elements de característiques similars, i han d'utilitzar per a això guants de vinil, d'acrilonitril o bé guants de làtex sobre un guant de cotó, així com desinfectants comuns, incloses dissolucions recentment preparades de lleixiu, concentracions d'etanol a entre 62 i 71 per cent, peròxid d'hidrogen al 0,5 per cent en un minut, o altres desinfectants eficaços. Després de cada neteja els materials emprats i els equips de protecció individual utilitzats s'han de llençar de manera segura i posteriorment s'han de rentar les mans o utilitzar gels hidroalcohòlics.
- Es recomana per a les tasques de neteja fer ús de guants de vinil/acrilonitril i, en cas d'usar guants de làtex, es recomana que sigui sobre un guant de cotó. Així mateix, es recomana l'ús de protecció respiratòria, adequada segons les indicacions del servei de prevenció de riscos laborals.
- En el cas de devolució de productes, s'han de desinfectar o mantenir-los en quarantena abans de posar-los a la venda. La recollida es farà utilitzant guants d'un sol ús.
- En el cas de fer tasques de neteja en zones amb presència de casos de persones afectades per la COVID-19 o en període d'aïllament preventiu, a més de guants es recomana la utilització de la mascareta FFP2 o FFP3 i ulleres de protecció ocular.

6. Cas de sospita de contagi

6.1. Sospita de contagi al centre de treball

- En el cas d'identificar una sospita de contagi a un treballador del centre, perquè presenta tos, febre o sensació de falta d'aire, entre altres símptomes, se li ha de lliurar una màscara quirúrgica, amb protecció de dins a fora.
- Posteriorment, s'ha d'aïllar de manera preventiva i s'ha de contactar immediatament amb el telèfon habilitat per la comunitat autònoma o centre de salut corresponent, i si és el cas, amb el servei de prevenció de riscos laborals. El treballador ha d'abandonar el seu lloc de treball fins que la seva situació mèdica sigui valorada per un professional sanitari.
- En tot cas, s'han d'adoptar les mesures de neteja i desinfecció necessàries segons el protocol establert per l'empresa a aquest efecte.
- Els equips de primers auxilis del treball han de contenir un termòmetre. Se n'ha de garantir la desinfecció després de l'ús.
- Es recomana que els treballadors es prenguin la temperatura diàriament abans d'acudir al centre de treball.

6.2. Sospita de contagi d'un treballador al seu domicili

Si el treballador detecta al seu domicili que presenta símptomes d'infecció per COVID-19, avisarà l'empresa i telefonarà al 902 079 079, 971 43 70 79 o al 061, on li indicaran les pautes que ha seguir. Aquesta informació es pot consultar a:

<http://www.caib.es/sites/coronavirus/es/portada/> .

- L'empresa ha d'informar d'això als serveis de prevenció.
- Es recomana que els treballadors es prenguin la temperatura diàriament, abans d'acudir al centre de treball.

7. Persones treballadores especialment sensibles/altres

- No es poden incorporar als seus llocs de treball en els establiments comercials els treballadors següents:
 - a) Treballadors que en el moment de la reobertura de l'establiment comercial estiguin en aïllament domiciliari perquè se'ls hagi diagnosticat la COVID-19 o tinguin algun dels símptomes compatibles amb la COVID-19.
 - b) Treballadors que, tot i no tenir símptomes, es trobin en període de quarantena domiciliària per haver tingut contacte amb alguna persona amb símptomes o diagnosticada de COVID-19.

Si alguna persona treballadora es troba en algun dels grups de risc de comorbiditat per COVID-19, segons les indicacions del Ministeri de Sanitat, bé per embaràs, patologies cròniques prèvies o per edat, correspon al servei de prevenció proposar les mesures preventives necessàries per minimitzar al màxim el risc d'exposició i protegir les persones treballadores, així com poder determinar, si escau, la no aptitud temporal per al treball i el seu aïllament preventiu.

El servei de prevenció ha d'actuar de conformitat amb el procediment d'actuació per als serveis de prevenció de riscos laborals davant l'exposició al SARS-CoV-2.

8. Mesures preventives sanitàries en els desplaçaments

L'empresa reduirà al màxim els viatges de treball. Coordinarà el desplaçament dels treballadors de manera que es garanteixi la seva protecció i els recordarà als treballadors que han d'acudir de manera individual al centre.

1. En els transports privats particulars i privats complementaris de persones en vehicles de fins a nou places, inclòs el conductor, podran desplaçar-se dues persones per cada fila de seients, sempre que utilitzin mascaretes i respectin la màxima distància possible entre els ocupants.
2. En els transports públics de viatgers en vehicles de fins a nou places, inclòs el conductor, podran desplaçar-se dues persones per cada fila addicional de seients respecte de la del conductor, havent de garantir-se, en tot cas, la distància màxima possible entre els seus ocupants.
3. En els vehicles en els quals, per les seves característiques tècniques, únicament es disposi d'una fila de seients, com en el supòsit de cabines de vehicles pesants, furgonetes, o uns altres, podran viatjar com a màxim dues persones, sempre que els seus ocupants utilitzin mascaretes que cobreixin les vies respiratòries i guardin la màxima distància possible.

En cas contrari, únicament podrà viatjar el conductor.

4. En el transport públic regular, discrecional i privat complementari de viatgers amb autobús, així com en els transports ferroviaris, en els quals tots els ocupants hagin d'anar asseguts, les empreses adoptaran les mesures necessàries per a procurar la màxima separació possible entre els viatgers, de tal manera que no podran ser ocupats més de la meitat dels seients disponibles respecte del màxim permès.

En tot cas, en els autobusos es mantindrà sempre buida la fila posterior a la butaca ocupada pel conductor.

5. En els transports públics col·lectius de viatgers d'àmbit urbà i periurbà, en els quals existeixin plataformes habilitades per al transport de viatgers dempeus, es procurarà que les persones mantinguin entre si la màxima distància possible, establint-se com a referència l'ocupació de la meitat de les places assegudes disponibles, i de dos viatgers per cada metre quadrat en la zona habilitada per a viatjar dempeus.

6. L'ús de mascaretes que cobreixin nas i boca serà obligatori per a tots els usuaris del transport amb autobús i ferrocarril. Així mateix, serà obligatori per als usuaris dels transports públics de viatgers en vehicles de fins a nou places, inclòs el conductor.

IV. Mesures higièniques de protecció individual a l'establiment

1. Per a clients a l'establiment

- Als proveïdors se'ls ha de facilitar gel o solució hidroalcohòlica substitutiva del rentat de mans per tal que duguin a terme de manera immediata la higiene necessària entre cada lliurament, així com mascaretes, mentre estiguin a l'interior dels establiments.
- A l'entrada dels establiments, els clients han de disposar de solució hidroalcohòlica per a la desinfecció de mans i guants d'un sol ús i se'ls ha d'informar de la necessitat d'utilitzar-los durant la seva estada dins el recinte.

- A la sortida de l'establiment, els clients han de disposar de papereres amb tapa d'accionament no manual, dotades amb una bossa de fems.
- Quan no es pugui respectar la distància mínima de seguretat, els clients han d'utilitzar una màscara higiènica mentre estiguin a l'interior dels establiments i se n'ha de recomanar l'ús durant tota l'estada a l'interior del comerç. La màscara higiènica és un tipus de protecció respiratòria conforme a les especificacions següents.
 - ✓ *Especificació UNE 0064-1:2020, Mascaretes higièniques no reutilitzables. Requisits de materials, disseny, confecció, marcat i ús. Part 1. Per a ús en adults.*
 - ✓ *Especificació UNE 0064-2:2020, Mascaretes higièniques no reutilitzables. Requisits de materials, disseny, confecció, marcat i ús. Parte 2: Per a ús en nens.*
 - ✓ *Especificació UNE 0065:2020, Mascaretes higièniques reutilitzables per a adults i nens.*
- El material de protecció d'un sol ús individual s'ha de llençar a contenidors, preferentment amb tapa i pedal, a la zona de vestidors dins una bossa i a cada servei.

2. Per a treballadors de l'establiment

- En el cas de no poder mantenir la distància de seguretat i/o no poder instal·lar mitjans de protecció física, els treballadors també han de fer ús de màscares higièniques, excepte en els casos en els quals el servei de prevenció de riscos laborals o modalitat preventiva de l'empresa determini que han de dur una protecció respiratòria de més efectivitat tipificada com a equip de protecció individual (EPI).
- S'han de lliurar guants a tots els treballadors per a la realització de les seves tasques de treball. La tipologia del guant serà prescrita pel servei de prevenció, atenent les funcions que s'hagin de realitzar.
- Cal evitar, en la mesura del possible, l'intercanvi d'objectes (diners, documentació, etcètera) entre les persones (treballadores i treballadors, clients, etc.).
- Cal evitar que el personal que manipula diners o altres mitjans de pagament despatxi simultàniament aliments no envasats.
- El material de protecció d'un sol ús individual s'ha de llençar a contenidors, preferentment amb tapa i pedal, a la zona de vestidors dins una bossa i a cada servei.
- El material de protecció d'un sol ús individual es tirarà a papereres amb tapa d'accionament no manual, dotades amb una bossa de fems.

V. Especificacions per al sector de la moda (tèxtil, calçat, similars)

1. En relació amb la roba

- Els establiments poden establir la prohibició d'emprovar el producte.
- En el cas que es permeti emprovar la roba, si finalment el client no compra el producte, es recomana:

- ✓ Dipositar el producte en quarantena (mínim de 48 hores) en un lloc habilitat a l'efecte, abans de reposar-se a la botiga.
- ✓ Netejar els emprovaradors després de cada ús i desinfectar les devolucions.
- ✓ Desinfectar el producte mitjançant equips i elements certificats i recomanats per les autoritats sanitàries.

2. En relació amb el calçat

- Els establiments poden establir la prohibició d'emprovar el producte.
- En el cas que es permeti emprovar el calçat, si finalment el client no compra el producte, es recomana:
 - ✓ Utilització de guants i peücs (vinil, nitril) per part del client, que han de ser desinfectats prèviament a la prova del producte.
 - ✓ En el cas que no hi hagi hagut contacte entre el producte i els elements que porti el client, el producte pot continuar en exposició. En cas contrari, s'ha de dipositar el producte en quarantena (mínim de 48 hores) en un lloc habilitat a l'efecte, abans de reposar-se a la botiga i, si és el cas, ha de ser desinfectat mitjançant equips i elements certificats i recomanats per les autoritats sanitàries.
 - ✓ Neteja d'emprovaradors després de cada ús.

VI. Decàleg de mesures preventives sanitàries que han d'adoptar els treballadors

1. Si detectau que conviuu o heu conviscut amb una persona que ha contret la infecció pel coronavirus o si desenvolupau símptomes respiratoris propis d'aquesta malaltia (tos, sensació de falta d'aire, o febre), telefonau al vostre responsable directe per comunicar-li-ho.
2. A la feina, compliu amb els protocols i recomanacions preventives instaurades a l'empresa.
3. Mantingueu la distància de seguretat de dos metres amb la resta dels treballadors i clients durant la realització de les tasques, a sales de reunions, vestidors i lavabos.
4. Si no podeu mantenir aquesta distància, porteu màscara higiènica com a protecció respiratòria.
5. Heu de rentar-vos les mans amb freqüència a les zones habilitades a tal fi.
6. Rentau-vos les mans després d'esternudar, tossir o tocar-vos el nas, després del contacte amb algú que esternuda o tus, després d'usar el bany o tocar superfícies brutes i abans de menjar.
7. Desinfectau-vos les mans amb freqüència amb solució hidroalcohòlica.

8. No us toqueu la cara, especialment ulls, boca, nas, tampoc si duis els guants posats.
9. Extremeu les condicions de neteja de les eines que manipuleu, sobretot si les utilitzen diverses persones.
10. Eviteu compartir objectes: bolígrafs, grapadora, tisores, etc.
11. Després de l'intercanvi d'objectes entre la clientela i el personal de l'establiment comercial, com, per exemple, targetes de pagament, bitllets i monedes, bolígrafs, etc., desinfectau-vos les mans.
12. Seguiu les instruccions d'utilització i col·locació dels EPI o màscares que se us lliurin.
13. No compartiu els equips de protecció individual: guants, ulleres, màscares, etc., amb altres treballadors.
14. En el cas que els guants de protecció siguin d'ús compartit, col·locau-vos prèviament uns guants de làtex o nitril, segons al·lèrgies, per a la realització de la vostra activitat.

¿Qué puedo hacer para protegerme del nuevo coronavirus y otros virus respiratorios?

Lávate las manos frecuentemente

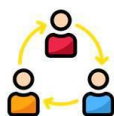
Evita tocarte los ojos, la nariz y la boca, ya que las manos facilitan su transmisión

Al toser o estornudar, cúbrete la boca y la nariz con el codo flexionado

Usa pañuelos desechables para eliminar secreciones respiratorias y tíralo tras su uso

Si presentas síntomas respiratorios evita el contacto cercano con otras personas

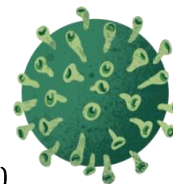
Consulta fuentes oficiales para informarte

www.mscbs.gob.es

[@sanidadgob](https://twitter.com/sanidadgob)

VII. ANNEX I – QÜESTIONARI

QÜESTIONARI DE SALUT INCORPORACIÓ DE LES PERSONES TREBALLADORES (COVID-19)

Nom		Llinatges	
Data de naixement		Edat	
Dies			
Adreça		CP	
Municipi		Illa	
País			
Adreça electrònica		Telèfon	

DADES DE L'EMPRESA

Raó social		CIF	
Adreça		Cp	
Municipi		Illa	
País			

INFORMACIÓ CLÍNICA

	N/S	No	Sí
Té símptomes (especialment febre, tos, falta d'alè) compatible amb la COVID-19?			
Ha tingut símptomes (especialment febre, tos, falta d'alè) compatible amb la COVID-19 durant els últims 14 dies?			
Ha tingut contacte proper amb qualsevol positiu de la COVID-19 durant els 14 darrers dies?			
Ha tingut alguna prova de diagnòstic de la COVID-19 durant els últims 14 dies?			

Observacions

Declar, sota la meua responsabilitat, la veracitat de les dades facilitades

Data _____ Signatura _____

Vegeu les instruccions de la part posterior

Informació sobre protecció de dades personals. D'acord amb el Reglament (UE) 2016/679 (RGPD) i la legislació vigent en matèria de protecció de dades, s'informa del tractament de les dades personals que conté aquest qüestionari. Finalitat del tractament. Seguiment actuacions per a garantir el control i la seguretat de la població, en relació amb el Reial decret 464/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la crisi sanitària ocasionada per la COVID-19. Responsable del tractament. Direcció General de Salut Pública i Participació. Institut Balear de Seguretat i Salut Laboral. Serveis de Prevenció de Riscos Laborals. Mútues Col·laboradores amb la Seguretat Social.

Nota informativa sobre el qüestionari

1. Aquest qüestionari ha de ser emplenat i signat per tots els treballadors.
2. En el cas que el treballador tengui dificultats per lliurar-lo físicament a l'empresa, primer pot tramitar-ne una còpia per via telemàtica, per exemple, per correu electrònic, fax, SMS o Whatsapp, entre d'altres, però ha de lliurar el qüestionari emplenat a l'empresa al més aviat possible.
3. En el cas que alguna de les 4 respostes del qüestionari sigui "sí", el treballador o treballadora s'ha de posar en contacte amb el servei de prevenció de riscos laborals (SPRL). L'empresa li ha de proporcionar el formulari de contacte. En aquest cas, el treballador no pot adherir-se al lloc de treball fins que no tingui l'informe perquè s'incorpori al treball signat pel facultatiu de l'obra del RL SP o la seva mútua.
4. L'empresa ha de tramitar per via telemàtica o un altre sistema el qüestionari en el termini no superior a 24 hores, garantint-ne la confidencialitat.
5. El servei de prevenció o mutualitat ha de comunicar la informació que és requerida per la Direcció General de Salut Pública i Participació o l'IBASSAL i ha de mantenir el qüestionari disponible, garantint-ne la confidencialitat.